

Vprašanja za delo z učbenikom
Predmet: zgodovina
Razred: 6.
Učitelj: Miran Kač

Kazalo

Zgodovina	2
Kakšne sledove je zapustilo življenje v preteklosti	2
Kje hranimo zgodovinske vire	2
Kako označujemo čas v preteklosti	3
Zakaj je nastala prva pisava	3
Na kakšno podlago so ljudje najprej pisali	3
Kdaj se je pojavila knjiga	3
Od kdaj knjige tiskamo	4
Prva bivališča	4
Gradbeništvo v času prvih civilizacij	4
Gradbeništvo v času starih Grkov in Rimljanov	5
Gradbeništvo v srednjem veku	5
Gradovi, vasi in mesta	5
Cerkve in samostani	5
Gradbeništvo pred 200 leti	6
Gradbeništvo danes	6
Prve iznajdbe	6
Iznajdbe v starem veku	6
Iznajdbe v srednjem in novem veku	7
Iskanje novih virov energije v moderni dobi	7
Kje so meje razvoja znanosti in tehnologije	7
Prve znanosti in njihov začetek	7
Medicina	7
Astronomija	8
Matematika	8
Prve človeške skupnosti	8
Družina v grški, rimski in srednjeveški družbi	8
Družina v novem veku	9
Otroštvo nekoč in danes	9
Kulturna dediščina	9
Nesnovna kulturna dediščina	9
Likovno obzorje in rokodelska dediščina	9

Zgodovina

1. Kaj je zgodovina in kakšna je njena naloga? - 2
2. Kdo je zgodovinar in kaj je njegovo delo? - 3
3. Kaj nam pomaga razumeti zgodovina? - 4
4. Kdo je začetnik zgodovinske znanosti? - 3
5. Zapiši pomemben dogodek iz preteklosti tvojega kraja. Razloži tudi vzroke in posledice dogodka. - 5

Kakšne sledove je zapustilo življenje v preteklosti

1. S čim si zgodovinarji pomagajo pri proučevanju preteklosti. - 2
2. Kaj so zgodovinski viri? - 2
3. Imenuj 4 vrste zgodovinskih virov in naštej tri vire za vsako vrsto. - 3
4. Primerjaj materialne in pisne zgodovinske vire. - 4
5. Razčleni zanesljivost zgodovinskih virov. - 5

Kje hranimo zgodovinske vire

1. Naštej ustanove, kjer hranijo zgodovinske vire. - 2
2. Kakšne vrste virov hranijo posamezne ustanove. - 3
3. Primerjaj ustanove, kjer hranijo zgodovinske vire. - 4
4. Razčleni naloge, ki jih opravljajo ustanove za hrambo zgodovinskih virov. - 5

Kako označujemo čas v preteklosti

1. Naštej časovne enote, ki jih uporabljajo zgodovinarji za določanje časovnega obdobja. - 2
2. Naštej zgodovinska obdobja v pravilnem časovnem zaporedju in določi mejne letnice. – 3
3. Primerjaj določanje časa pred Kristusovim rojstvom in po njem. – 4
4. Razčleni problem določanja časa skozi zgodovino.- 5
5. Določi stoletje za letnico 1066. -3
6. Določi stoletje za letnico 323 pr.Kr. – 4
7. Od katere do katere letnice je trajalo 5. Stoletje pr. Kr.- 5

Zakaj je nastala prva pisava

1. Naštej tri vrste pisav, ki so v uporabi v sodobnem svetu. – 2
2. Kaj je črka? - 2
3. Kaj je pisava? – 3
4. Primerjaj podobopis in zlogovno pisavo. – 4
5. Razčleni razvoj pisave od podobopisa do latinice.- 5

Na kakšno podlago so ljudje najprej pisali

1. Naštej podlage, na katere so pisali v starem veku. - 2
2. Naštej pripomočke, ki so jih uporabljali v starem veku. - 3
3. Primerjaj podlago in pripomočke za pisanje v Egiptu in Mezopotamiji. – 4
4. Razčleni postopek izdelave podlage iz papirusa in postopek zapisovanja na njem. - 5

Kdaj se je pojavila knjiga

1. Kaj je pergament? - 2
2. Opiši postopek izdelave kodeksa. - 3
3. Primerjaj papirus in pergament. - 4
4. Razčleni izdelavo kodeksa in knjige.

Od kdaj knjige tiskamo

1. Kdo je izumil tiskanje s premičnimi kovinskimi črkami in stiskalnico na vijak? – 2
2. Kateri dve knjigi sta bili kot prvi natisnjeni v slovenskem jeziku? - 2
3. Opiši postopek ročnega tiskanja knjig. – 3
4. Primerjaj ročne tehnike tiska s sodobnimi tehnikami. – 4
5. Razčleni pomen izuma tiska - 5.

Prva bivališča

1. Imenuj prva bivališča ljudi v prazgodovini. – 2
2. Zakaj so si ljudje postavljali začasna bivališča? - 3
3. Zakaj so si ljudje postavljali stalna bivališča? – 3
4. Iz česa so bila zgrajena prva stalna bivališča? - 2
5. Primerjaj začasna in stalna bivališča ljudi v prazgodovini in dejavnosti, s katerimi so se preživljali. – 4
6. Razčleni razvoj bivališč v prazgodovini - 5.

Gradbeništvo v času prvih civilizacij

1. Kdaj in kje so nastala prva mesta? – 2
2. S čim je povezan nastanek mest? – 3
3. Primerjaj mesta in vasi v obdobju prvih civilizacij. – 4
4. Razčleni vlogo pomen mest v času prvih civilizacij. – 5
5. Razčleni vlogo in pomen svetišč.- 5
6. Primerjaj gradnjo svetišč in grobnic v Mezopotamiji in Egiptu.- 4

Gradbeništvo v času starih Grkov in Rimljanov

1. Kako so stari Grki imenovali mestno državo? - 2
2. Kje so stale najpomembnejše zgradbe v grških mestih?- 2.
3. Opiši hiše v stari Grčiji. - 3
4. Primerjaj hiše preprostih in bogatih Rimljanov. – 4
5. Razčleni vrste in funkcijo (namen) gradenj, ki so jih gradili Rimljani in še danes stojijo povsod po ozemlju nekdanje rimske države. - 5

Gradbeništvo v srednjem veku

Gradovi, vasi in mesta

1. Katera družbena skupina si je gradila gradove v srednjeveški Evropi? -2.
2. Čemu so služili gradovi? -3
3. Primerjaj gradove glede na teren in čas, ko so bili zgrajeni. - 4
4. Razčleni stavbne člene gradu in sestavo grajskih prebivalcev. - 5
5. Kaj je bil glavni vir preživljanja v srednjem veku? – 2
6. Komu so bili podrejeni kmetje? - 2
7. Opiši kmečko hišo. – 3
8. Kje so nastala srednjeveška mesta in s katerimi dejavnostmi so se preživljali meščani? - 3
9. Razčleni značilnosti srednjeveških mest. - 5

Cerkve in samostani

1. Kaj je cerkev? - 2
2. Kje so gradili cerkve v srednjem veku? - 3
3. Zakaj imajo cerkve zvonike? – 3
4. Primerjaj cerkev in mošejo. - 4
5. Zapiši, kaj je samostan in katere stavbe so v sklopu samostana? – 4
6. Razčleni pomen samostanov. - 5
7. Imenuj znane samostane in meniške redove na Slovenskem. - 3

Gradbeništvo pred 200 leti

1. Zakaj so v 19. stoletju rušili srednjeveška obzidja mest? - 2
2. Opiši mesto v 19. stoletju. - 3
3. Primerjaj bivališča delavcev in bogatih meščanov. - 4
4. Razčleni sestavo prebivalstva mest v 19. Stoletju. – 5

Gradbeništvo danes

1. Kaj so nebotičniki? - 2
2. Opiši prometne povezave, ki so omogočile gradnjo velemest. – 3
3. Primerjaj središča in obrobja velemest. - 4
4. Razčleni izume in materiale, ki so omogočili gradnjo nebotičnikov – 5

Prve iznajdbe

1. Kaj je iznajdba? - 2
2. Naštej izume iz prazgodovine - 3.
3. Primerjaj, kako so prišli do izumov v prazgodovini in kako danes - 4.
4. Razčleni razvoj izdelave kamnitega orodja v prazgodovini. - 5
5. Razčleni pomen uporabe ognja v prazgodovini. – 5

Iznajdbe v starem veku

1. Imenuj najpomembnejši izum starega veka in zapiši, kje so ga izumili. – 2
2. Opiši pomen izuma kolesa. 3
3. Primerjaj dvigovanje bremen s škripcem in brez. – 4
4. Razčleni tehnične iznajdbe Rimljanov.

Iznajdbe v srednjem in novem veku

1. Kateri pogonski stroj so uporabljali v srednjem veku? – 2
2. Katere naprave in stroje so poganjala vodna kolesa v srednjem in novem veku? - 3
3. Primerjaj vodno kolo in parni stroj. – 4
4. Razčleni posledice izuma parnega stroja. – 5

Iskanje novih virov energije v moderni dobi

1. Katera energija je najpomembnejša v moderni dobi? - 2
2. Kako pridobivajo električno energijo v elektrarni? - 3
3. Primerjaj hidro - elektrarno in termo - elektrarno. – 4
4. Razčleni pomen »črnega zlata«. – 5
5. Razčleni dobre in slabe strani jedrskih elektrarn. - 5

Kje so meje razvoja znanosti in tehnologije

1. Kaj je računalnik? – 2
2. Kaj je čip? – 3
3. Razčleni pomen računalniške tehnologije za medicino in letalstvo. – 5
4. Razčleni vpliv razvoja tehnologije na okolje. - 5

Prve znanosti in njihov začetek

Medicina

1. Kje so v prazgodovini videli vzrok za bolezen? – 2
2. Kaj so zdravili stari Egipčani? – 3
3. Primerjaj grško in rimsko medicino. – 4
4. Razčleni vzroke za zastoj razvoja medicine v srednjeveški Evropi. - 5

Astronomija

1. Kaj je astronomija? – 2
2. Naštej spoznanja grških astronomov. – 3
3. Primerjaj astronomijo in astrologijo. – 4
4. Razčleni dosežke starih kultur na področju astronomije. – 5

Matematika

1. Kako so najprej računali ljudje? – 2
2. Kaj so izumili ljudje za zapisovanje količin? – 3
3. Primerjaj sumersko in egipčansko matematično znanje. – 4
4. Primerjaj rimske in indijske zapise števil. – 4
5. Razčleni razvoj geometrije in matematike v času prvih civilizacij. – 5

Prve človeške skupnosti

1. V kakšnih skupnostih so živeli ljudje v prazgodovini? – 2
2. Opiši lovsko skupnost? – 3
3. Primerjaj vlogo moškega in ženske v prazgodovini. – 4
4. Razčleni prvo delitev dela med ljudmi. – 5
5. Razčleni pojav premoženjskih razlik med ljudmi v času prvih civilizacij. - 5

Družina v grški, rimski in srednjeveški družbi

1. Kdo je odločal v grški, rimski in srednjeveški družbi? – 2
2. Opiši srednjeveško družbo. – 3
3. Primerjaj vlogo moškega in ženske v grški, rimski in srednjeveški družbi. – 4
4. Razčleni položaj žensk in otrok v grški, rimski in srednjeveški družbi. - 5

Družina v novem veku

1. Opiši kmečko družino v novem veku? – 2
2. Opiši meščansko družino v novem veku. – 3
3. Primerjaj vlogo moškega in ženske v novem veku. – 4
4. Razčleni položaj žensk in otrok v novem veku. - 5

Otroštvo nekoč in danes

1. Od česa je bilo nekoč odvisno otroštvo? – 2
2. Opiši otroštvo otrok iz preprostih družin. – 3
3. Primerjaj vzgojo in šolanje dečkov in deklic v antični Grčiji in Rimu ter v srednjem veku. – 4
4. Razčleni vzroke za uvajanje obvezne osnovne šole v novem veku. - 5

Kulturna dediščina

1. Kaj je dediščina? – 2
2. Kaj je snovna kulturna dediščina? – 3
3. Primerjaj naravno in kulturno dediščino. – 4
4. Razčleni preučevanje in skrb za kulturno dediščino. - 5

Nesnovna kulturna dediščina

1. Kaj je nesnovna kulturna dediščina? – 2
2. Navedi pet primerov nematerialne kulturne dediščine. – 3
3. Primerjaj šege in navade. – 4
4. Razčleni vpliv potrošništva na navade. - 5

Likovno obzorje in rokodelska dediščina

1. Naštej oblike likovnega izražanja. – 2
2. Kaj je kulturna dediščina likovnega obzorja? – 3
3. Primerjaj domačo in umetnostno obrt. – 4

4. Razčleni pet rokodelskih panog, značilnih za slovenski prostor. - 5